

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
Her Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad arolygiad monitro blynyddol ar

Ynystawe Lodge

Dyddiad yr arolygiad: Ebrill 2016

gan

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant
yng Nghymru**

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau

Estyn

Llys Angor, Heol Keen

Caerdydd

CF24 5JW neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.llyw.cymru

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:

www.estyn.llyw.cymru

Cyfieithwyd y ddogfen hon gan Trosol (Saesneg i Gymraeg).

© Hawlfraint y Goron 2016: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 23/06/2016

Cyd-destun

Mae Ynystawe Lodge yn ysgol arbennig annibynnol gyda chartref plant cysylltiedig ym mhentref Ynystawe, ar gyrion dinas Abertawe. Mae'n darparu addysg i bobl ifanc sydd wedi cael diagnosis o fod ar y sbectrwm awtistig, neu sy'n cael eu hasesu ar hyn o bryd.

Ar hyn o bryd, mae pedwar disgybl rhwng 11 ac 16 oed yn cael eu haddysgu yn yr ysgol. Mae dau ddisgybl yn ddysgwyr dydd a dau ddisgybl yn preswyllo yn y cartref plant ar y safle.

Mae'r holl ddisgyblion ar y sbectrwm awtistig ac mae ganddynt ddatganiad o anghenion addysgol arbennig (AAA).

Ers yr ymweliad diwethaf, mae'r ysgol wedi adeiladu ystafell synhwyraidd newydd. Mae gan yr ysgol ardal awyr agored briodol sy'n cael ei datblygu ar hyn o bryd i roi amgylchedd allanol ysgogol i ddisgyblion.

Prif ganfyddiadau

Cryfderau

Mae'r athro â gofal dros dro yn meddu ar ddealltwriaeth glir o sut i symud yr ysgol yn ei blaen a gweledigaeth glir ynghylch lle y mae angen i'r ysgol fod yn y dyfodol. Er enghraifft, mae arweinwyr yn adolygu'r cwricwlwm yn unol â'r argymhellion a wnaed yn yr adolygiad annibynnol o'r cwricwlwm a'r trefniadau asesu yng Nghymru: Dyfodol Llwyddiannus.

Mae'r ysgol wedi ymgorffori'r Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd yn ei chynlluniau cwricwlwm.

Mae'r ysgol wedi sefydlu asesiad gwaelodlin sicr o fedrau llythrennedd a rhifedd disgyblion. Mae hyn wedi caniatáu i'r ysgol ddatblygu targedau dysgu unigol priodol ar gyfer yr holl ddisgyblion.

Mae cysylltiadau cryf rhwng y staff addysgu a'r staff gofal. Mae'r athro â gofal dros dro yn mynd rhagddo i hybu dull cyson rhwng gofal ac addysg ac wedi amlygu meysydd perthnasol ar gyfer datblygiad staff.

Caiff gwersi eu cynllunio'n dda a chaiff gweithgareddau eu dewis i gynnig symbyliad a diddordeb. Mae'r holl ddisgyblion yn ymroi'n dda i'w gwersi.

Meysydd i'w datblygu

Ar hyn o bryd, nid yw'r ardal tu allan yn cynnig ardal allanol ddiogel a defnyddiol, sy'n gwbl hygyrch i'r disgyblion.

Nid oes gan yr ysgol strwythur staffio parhaol. Er enghraifft, mae'r athro â gofal yn cael ei gyflogi dros dro ar hyn o bryd.

Er bod cofrestr presenoldeb yr ysgol yn gyfredol, nid yw'n bodloni gofynion rheoleiddio yn llawn. Er enghraifft, nid oes cofnod ynghylch p'un a yw absenoldeb disgybl 'wedi'i awdurdodi', 'heb ei awdurdodi' neu o ganlyniad i 'fynychu gweithgaredd addysgol wedi'i awdurdodi'.

Mae gan yr ysgol gysylltiadau priodol â phartneriaid ac asiantaethau iechyd. Fodd bynnag, nid yw'n gwneud y defnydd gorau yn gyson o'r cyngor a'r arweiniad a ddarparant. Mewn ychydig achosion, nid yw'r ysgol wedi gwneud defnydd effeithiol o'r cysylltiadau hyn i sefydlu cyngor sicr ar ddefnyddio offer arbenigol.

Mae'r holl staff yn yr ysgol yn cymhwyso'r gweithdrefnau rheoli ymddygiad yn gyson. Fodd bynnag, nid yw'r broses rheoli ymddygiad yn cynnwys ffocws digonol ar achosion ymddygiad amhriodol. Mae ychydig ddigwyddiadau yn mynd yn eu blaen yn rhy hir cyn dod â nhw i ben.

Argymhellion

- A1 Sicrhau cydymffurfiaeth â Rheoliadau Safonau Ysgolion Annibynnol (Cymru)
- A2 Datblygu'r ardal awyr agored fel ei bod yn briodol i anghenion y disgyblion ac yn fan diogel ar gyfer gweithgareddau
- A3 Sefydlu strwythur staffio parhaol
- A4 Ceisio cyngor perthnasol gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol ar gyfer defnyddio offer arbenigol
- A5 Adolygu polisi ac ymarfer yr ysgol o ran rheoli ymddygiad

Cydymffurfio â'r safonau ar gyfer cofrestru

Safon 1: Ansawdd yr addysg a ddarperir gan yr ysgol

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes tystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 2: Datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes tystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 3: Lles, iechyd a diogelwch disgyblion

Nid yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddiol ar gyfer y safon hon yn llawn. Er mwyn cydymffurfio'n llawn â Rheoliadau Safonau Ysgolion Annibynnol (Cymru) 2003, dylai'r ysgol:

- **3(9)** sicrhau bod y gofrestr bresenoldeb yn cael ei chynnal yn unol â Rheoliadau Addysg (Cofrestru Disgyblion) (Cymru) 2010.

Safon 4: Addasrwydd perchnogion a staff

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes tystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 5: Eiddo a llety preswyl mewn ysgolion

Ar sail yr ymweliad hwn, nid oes tystiolaeth i nodi nad yw'r ysgol yn bodloni'r gofynion rheoleiddio ar gyfer y safon hon.

Safon 6: Darparu gwybodaeth

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 6.

Safon 7: Y modd yr eir i'r afael â chwynion

Ar yr ymweliad hwn, ni wnaeth Estyn arolygu Safon 7.

Argymhelliad ynghylch cofrestru

Wrth ystyried cofrestrriad yr ysgol hon, gallai Cynulliad Cenedlaethol Cymru ddymuno ystyried yr argymhelliad canlynol:

Ar hyn o bryd, nid yw'r ysgol yn bodloni gofynion Rheoliadau Safonau Ysgolion Annibynnol (Cymru) 2003. I gydymffurfio â'r gofynion hyn yn llawn, dylai'r ysgol fynd i'r afael â'r materion a nodwyd uchod ar gyfer pob safon.

Ni ddylai barnau arolygwyr ar yr arolygiad monitro blynyddol hwn niweidio canfyddiadau arolygiad Adran 163 llawn yn y dyfodol.

Gwybodaeth am yr ysgol

Ysgol	Ynystawe Lodge
Rhif yr ysgol	6706025
Diben yr ymweliad	Arolygiad monitro blynyddol
Dyddiad yr ymweliad	18/04/2016
Perchennog	Horizons Educare Richard Byng – Cyfarwyddwyr, Pennaeth Addysg Gerald Williams – Cyfarwyddwr Alison Willams – Cyfarwyddwr
Staff	1.6 athro 2 gynorthwydd cymorth dysgu Staff gofal
Nifer y disgyblion	4
Darpariaeth	Preswyl/Seibiant a Dydd
Math o angen addysgol arbennig y mae'r ysgol yn darparu ar ei gyfer	Anhwyllderau'r sbectwm awtistig
Arolygiad Adran 163 diwethaf	Dd/B
Arolygiad monitro blynyddol diwethaf	Dd/B
Arolygiad diwethaf gan AGGCC	01/10/2015

Gwybodaeth am y tîm

Mrs Gill Sims	Arolygydd Cofnodol
Mrs Sw Roberts	Arolygydd Tîm